

Motion till riksdagen 2021/22:1716

av **Gudrun Brunegård (KD)**

Underlätta kommunernas hantering av övergivna hus

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att med utgångspunkt i Boverkets förslag skyndsamt ta fram ett hållbart regelverk för hur kommuner kan hantera övergivna och vanvårdade fastigheter med respekt för äganderätten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Runt om i vårt land, såväl på landsbygden som i tätorter och städer, finns vanvårdade och övergivna hus. Hur många de är går inte att få fram någon siffra på, men i vissa kommuner räknas de i både hundratal och tusental. De övergivna fastigheterna inte bara skämmer intrycket och drar ned värdet på omkringliggande fastigheter, utan kan också utgöra en sanitär olägenhet och ren risk för omgivning och lekande barn.

Orsakerna till att hus står öde varierar. Det kräver emellanåt stora resurser och avsevärt detektivarbete för att spåra ägaren, och förmå vederbörande att ta hand om sitt hus. I många fall har såväl grannar som den kommunala miljö- och byggnämnden förgäves försökt få kontakt med ägaren. Ibland går det inte ens att spåra vem som de facto är ägare.

Detta parallellt med att det på många håll råder bostadsbrist. Många skulle med glädje ta sig an och renovera upp ett gammalt vackert, men förfallet hus, om bara möjligheten fanns. Det finns kommuner där man, efter att ha gått bet på att hitta rättmätig ägare, har gått hela vägen med expropriering och försäljning på exekutiv auktion, knutet till ett kontrakt om att antingen renovera fastigheten eller riva och bygga nytt och skriva sig i kommunen ett visst antal år. En sådan procedur är dock både tids- och resurskrävande, men skulle inte minst ur ett historiskt och miljömässigt bevarandeperspektiv ha stora fördelar om den kunde förenklas.

Boverket tog på regeringens uppdrag fram en rapport 2015, med en rad konkreta förslag för att komma tillrätta med problemet, såsom att underlätta delgivning av vissa rivningsförelägganden, utvidga möjligheten att förelägga om stängsel kring byggnadsverk och underlätta delgivning av sådana förelägganden och att införa ett statligt stöd till kommuner för verkställighet av vissa beslut om rivningsföreläggande. Man ville också förtydliga Kronofogdemyndighetens skyldighet att biträda byggnadsnämnden, utvidga tillsynsmyndigheters rätt att få upplysningar och handlingar, bortforsling av rivningsmaterial ska kunna ingå i rivningsföreläggande. Det skulle vara möjligt att uttryckligen hänvisa till kraven på utformning. Man påtalade också att "vårdat skick" är ett otydligt begrepp i PBL, som behöver konkretiseras, samt att krav på tillsynsplan behöver införas för byggnadsnämnden. Vidare pekade man på en rad aspekter som behöver utredas ytterligare.

Många av dessa åtgärder skulle underlätta hanteringen av ett vanvårdat och övergivet hus. Samtidigt har äganderätten stark status i ett rättssamhälle, varför de juridiska och politiska avvägningarna behöver göras med stor respekt. Dessvärre tycks frågan hamnat i regeringens långbänk.

Gudrun Brunegård (KD)